

ПРОБЛЕМИ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Козін Е.Г., Павленко Н.Ю., Кононенко Ю.І.

В умовах ринкової економіки страхування є потужним видом бізнесу. Страхування створює передумови для нейтралізації або пом'якшення наслідків дії небажаних випадків на основі визначення розмірів ризику та передачі його від страхувальника до страховика.

Нинішній стан страхового ринку України характеризується зростанням чисельності страхових компаній та збільшенням їх статутного капіталу. Послуги страхування можуть широко використовуватись у розв'язанні соціальних проблем, зокрема пенсійного забезпечення, фінансування витрат на охорону здоров'я. Розвиток страхової індустрії суттєво впливає на нарощування інвестицій за рахунок як внутрішніх, так і зовнішніх джерел.

Український ринок страхових послуг має значні можливості, проте потреби національної економіки та населення у якісних страхових послугах не задоволено. На страховому ринку існують серйозні проблеми, які перешкоджають подальшому його розвитку, серед них: недосконала законодавча та нормативна база; низький рівень ефективності державного регулювання страхової діяльності; недосконала система державного контролю за фінансовою надійністю страховиків; недостатнє використання інвестиційних можливостей страховиків; питома вага страхування життя на страховому ринку знижується постійно; впровадження обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів зіткнулося з перепонами на законодавчому рівні; є поодинокі випадки зволікання страховиками з виплатами страхових сум страхового відшкодування, неправомірні відмови від виплати та порушення страхового законодавства.

За оцінками зарубіжних та вітчизняних дослідників Україна вважається державою з високим рівнем тіньової економічної діяльності та корумпованості, що негативно впливає не лише на її міжнародний імідж, а й ускладнює процеси розвитку національної економіки, спотворюючи її реальні результати. Дослідження показують, що найбільші темпи зростання тіньової економічної діяльності у світовій системі господарювання і, зокрема в Україні, спостерігаються у сфері фінансово-грошових відносин та в тих галузях, які не захищені надійною юридичною базою.

Дуже привабливою для шахраїв є сфера соціального страхування, так як випадки шахрайства в страховому бізнесі дуже скупо висвітлюються у пресі, отже, страхувальники не мають належної інформації про ризики, які можуть виникати при оформленні конкретних страхових відносин. Наявну інформацію про шахрайства у страховій справі страхові компанії намагаються приховувати від потенційних клієнтів, аби не зашкодити своєму іміджу. Хоча при цьому й страхові компанії можуть стати об'єктом інтересів шахраїв. Дослідження показали, що шахраї досить вдало використовують відносну інформаційну ізольованість окремих страхових компаній, намагаючись приховувати власні прорахунки й помилки у боротьбі з шахрайством. Розв'язання проблеми потребує об'єднання зусиль страховиків для створення спільної інформаційної бази стосовно форм вияву шахрайства, шахрайських угруповань, методів протистояння їм.

Стосовно недосконалості страхового законодавства, то тут необхідно відмітити, що наявність поширеної кількості законодавчих актів неспроможне покращити стан соціального страхування та соціального захисту в країні, тому що існує нестабільність вищеназваного законодавства.